

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

„A kabaré-ügy“.

Elismerés a főkapitánynak.

Debrecen, november 5.

Ezt a lapot senki sem gyanúsíthatja azzal, hogy Végh Gyula rendőrfőkapitányunk tömjénezői közé tartozott, sőt mikor arra rászolgált, keserű igazságokat megmondottunk neki is. Ebből a körülményből azonban nem következhetik az, hogy amikor Végh Gyula rendőrfőkapitány, mint ilyen, rászolgált az elismerésre, megvonjuk tőle azt.

Most igenis a sajtó, mint közönség részéről megérdemli az elismerést Végh Gyula főkapitány, midőn a maradi felfogásnak álláspontjáról letért és a téli idényre, a téli éjszakákra egy magasabb, mulató-helyet. — „kabaré-szinpadiot“ engedélyezett Irmay Béla színházi titkárnak a Royal-disztermében.

Sem Irmayt, sem a Royalt nem célnak reklamozni, egyedül az ügyet, a közönség érdekét tekintjük. Noshát a debreceni közönségnek nagytömege rég' nélkülöz egy

ilyen lengébb muzsáju szórakozó helyet; mert a színházon és a mozin kívül unalmasan hosszú évek óta nem állott, nem áll a téli esténken egyéb szórakozó hely rendelkezésünkre, mint a zenés-kávéházak. Távol áll tőlünk, hogy lekicsinyeljük ezt a szórakozást, mert hisz' a debreceni muzsikás cigányok művészetének országszerte ninesen párja! Amde az is régi igazság, hogy a változatosságban rejlenek a gyönyörűségek, ezért elismeréssel kell fogadni Végh Gyula főkapitánynak szakítását az ósdi felfogással! De, elismerést érdemel Irmay Béla is, aki kezdeményezésével jeget tört meg, midőn lehetővé teszi, hogy azok az uri családok, akik mégsem akarnak a tyukkal lefeküdni, a színházon, mozin, zenés-kávéházakon kívül más szórakozásokat is élvezhessenek a tél hosszú és unalmas éjszakáin.

A sokaktól hánytorgatott „kabaré-ügy“ tehát nem egészen közönséges üzleti ügy, nem Péternek vagy Pálnak az ügye, hanem az újabb szórakozásokra vágyó nagy

közönséget érdeklí legközelebről! Azért azt elejteni nem szabad! Nem lehet; mert Debrecennek, ha igazi nagy város akar lenni, e tekintetben is haladni kell a korrallal.

A városházáról.

Dr. Tüdös János Debrecenért.

Két indítvány a közigazgatási bizottság előtt.

Debrecen, november 5.

Dr. Tüdös János városunk első kerületének országgyűlési képviselője üdvös indítványt terjesztett a közigazgatási bizottság elé. Az indítványok a város lakosságának érdekeit szolgálják. Az egyik közvetlen vonati összeköttetést kíván Budapesttel, a másik a gázkérdéssel foglalkozik, a gázfény gyengességét hibáztatja s erősebb intenzív fényű gázt követel a fogyasztó közönség számára.

Az első indítvány így hangzik:

A vasuti közlekedésben Debrecen a kereskedelmi kormány mostoha gyermeke.

VÁSÁROLJUNK FEKETE KALAP-ÁRUHÁZÁBAN.

A medvék.

Wojwoda Radziwill herceg furcsa ember volt. Egy időben belevetette magát a nagyvilági élet hullámaiba, azután pedig ismét kerülte az embereket, visszavonult a litvániai vadonba s ott azzal foglalkozott, hogy medvéket szelidített.

A lengyel nemesség tagjai, a rokonság, a jó barátok, az ismerősök sértve érezték magukat e szökés által s míg egyrészt haragudtak reá, másrészt egész legendákat költöttek életmódjáról s elhatározták, hogy ha ő nem jön Varsóba, akkor a varsóiak keresik őt fel magányában.

Sokakat visszatartottak a rossz utak s néhányan utközben tértek vissza az utszéli csárdák nyomorult élelmiszerei miatt. Másokat az őserdő ijesztett meg, amelyen keresztül kellett haladniuk. Meglehetősen leapadt a kedv a mogorva kastély megpillantásakor s csak a legközelebbi rokonok s néhány kitaró jó barátja Radziwillnek jutott el a kapuig. És még valaki: Oginska Julia hercegnő is, aki a wojwodát mélyen szerette s akinek egyszer lábainál hevert a herceg. Ez a szép, büszke, eszes és hiu asszony lóháton tette meg az utat pompás lengyel diszruhájában s ő volt az első, aki az elzárt kapun kopogtatott.

A kapu kis ablaka feltolódott s egy óriás medvének apró szemei s szőrös arcorra lettek láthatóvá.

Rémült sikoly felelt e látványra.

A portásnak, úgy látszik, tetszett ez a multság, mert jókedvűen dűnyögött s megzörgette a kulcsesomót. De sokan a vendégek közül nem várták meg a kapunyitást, hanem tovább vágattak, csak kevesen mertek a tágra nyitott kapun, Oginska hercegnővel az élükön belépni a kastélyba.

A wojwoda nem felejtette el medvéi között a vendégszeretetet. Ő maga sietett elibük s vezette fel őket termeibe. A hercegnő kezét karjába öltötte s titkon megszorította, mintha még most is ép annyira a rabja lenne, mint azelőtt. Ezalatt a társaság visszanyerte jókedvét. Bókokat mondtak egymásnak bátorságuk miatt s előre örültek a varsói babóroknak, melyeket kalandjuk előadásával fognak szerezni. A jó ebéd gondolata is kellemesen esiklandozta inyjükét.

Sokolnicki Thaddeus, a varsói társaság teljhatalmu megbizottja és maitre de plaisir-je megkérte a herceget, engedné meg neki megcsinálni a napi programot.

— Először is, édes barátom, megmutatod nekünk medvéidet en famille; azután részt veszünk egy oktatási jeleneten, majd pompás ebédet adatsz számunkra. De el ne

felejtsetd kérlek a kaviárt. Ezután egy óras pihenés következik s később egy csésze jó mocca. Majd átöltöznek a hölgyek, az urak pedig egy kicsit vadásznak az erdőben s midőn már esteledni kezd, táncolni fogunk. Ez alkalommal azt se bánjuk, ha valamiképp megpillantjuk medvéidet.

Radziwill beleegyezőleg intett fejével.

— Jól van.

Most már az egész medvegyetem, a tanulókat, a már kiművelteket, vizsgálat alá vették s ezalatt Sokolnickinek ideje volt meggyőződni róla, hogy az acélláncok jó erősen tartanak. Az előadás végeztével a wojwoda vendégeit bekísérte az ebédlőbe.

A társaság kissé csudálkozott, midőn a gyönyörűen terített asztalt meglátta, de egyetlen inast sem vett észre a teremben. És megtörtént a leghihetlenebb dolog: a méltóságos és excellenciás urak és hölgyek maguk voltak kénytelenek székeiket kihuzni az asztal mögül.

— Hol maradnak szolgálád? — kérdezte.

— Parancsoltok? — szólt a herceg.

— Igen, én parancsolok! — nevetett Oginska hercegnő.

Radziwill csengetett. A csengő szava erős és messzeható volt. Hangjára felnyitak

ELEK ANDRÁS

férfiszabó és vegyészeti ruhatisztító intézete

Debreczen, Egyház-tér 3.

Férfi-, női és gyermekruha tisztítását, igazítását elvállal, valamint csipkefüggönyt, napernyőt, kezttyüt, batiszt ruhákat, báli ruhákat, bluzokat és közimunkákat tisztít.

✿ Elfogad egyenruhák tisztítását és igazítását. ✿

Eddig a Budapestről induló minden gyorsvonattal jött közvetlen kocsik Debrecen, illetve Szatmárig, most ezt az esti 9 órási és a reggeli 7 órási gyorsnál megszüntették, aminek folytán Püspökladányban át kell szállani.

Továbbá a legrozogább kocsikat járatják Debrecenen keresztül, pedig a személyforgalom igen élénk.

Végül a füzesabonyi vonat most hajnal előtt félháromkor indul Debrecenből és Füzesabonyból is csak arra az időre ér be, mint azelőtt. Ez a személyforgalmat ezen a vonalon teljesen tönkretette.

Ezen bajok megszüntetése végett felirat terjesztendő a kereskedelmi kormányhoz, — hogy mindazokhoz a pesti gyorsvonatokhoz, melyekkel azelőtt közvetlen kocsik jártak Debrecen—Szatmárig, e közvetlen kocsik újra rendszeresíttessenek, az összes gyorsvonatokkal új rendszerű elsődrendű kocsik közlekedjenek; végül a füzesabonyi vonatok menetrendjét legalább is a régi időbeosztás szerint változtassák meg.

Az indítványt a bizottság egyhangulag elfogadta.

A másik indítvány pedig a következő:

A gázvilágítás hetek óta minden kritikán aluli, szemrontó, irni, olvasni nem lehet mellette, kerestessék meg a városi tanács, hogy ez abnormis állapotot tegye haladéktalanul vizsgálat tárgyává s annak okait azonnal szüntesse meg.

A bizottság ezt az indítványt is egyhangulag elfogadta.

Hisszük, hogy mindakét indítványnak meg lesz a maga hatása. A M. A. V. enged szigorúságából, Debrecen is keblére öleli s ezt a kedvezményt neki megadja. A városi tanács intézkedik s jobb lesz a gáz bizonyára,

Debrecen város mult havi közigazgatása. Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután három órákor ülést tartott. Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt. Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző, dr. Magoss György főügyész, Bészler Károly, Szabó Kálmán, Király Gyula, Csóka Sámuel tanácsnokok, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály főmérnök, Csányi Viktor kir. tanfelügyelő, Reitz János főállatorvos, Tüdős Kálmán dr. főorvos, Márk Endre, Tüdős János dr., Balkányi Miklós dr., Bacsó Dezső dr., Riekl Antal, Szilágyi Imre bizottsági tagok. Az ülésen a mult hónap közigazgatási állapotáról szóló jelentéseket hallgat-

ták meg és vették tudomásul. Majd felebbézési ügyekben hoztak határozatokat, amely után az ülés véget ért. Az egyes jelentéseket lapunk különbözőbb helyein hozzuk.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Gyász a cigánysoron.

Nem a városban élő cigányokról esik itt szó, akik már teljesen beleolvadtak a rendes társadalmi életbe, hanem azokról, akik faluról-falura vándorolnak, vagy akik a falu végén ütik fel sátor ponyvából készült tanyájukat. A kisebb községekben már nagy ur az a cigány, akinek vályogból készült, alacsony hajléka van. Ezek közül a cigányok közül halt meg ma tragikus módon Hadházon a kis négy éves Bernát Mariska.

Tegnap délután hűvös, hideg őszi idő volt. A hideg őszi, téli napok, a cigányok nem szeretem napjai, amikor dideregve, fázva kell nekik átélni a hideg téli napokat, mert nem vár rájuk puha meleg fészkek, ahol kissé felmelegedhetnek. A tegnapi hideg őszi napon már a hadházi cigánysoron nem jól érezték magukat. Négy kis gyermek, akik közt a legnagyobb 12 éves, galyat szedtek, tüzet raktak. Körül ülték a kis fekete esemeték a tüzet s melegedni kezdtek. Eközben történt, hogy a négy éves kis leány ruhája tüzet fogott és oly súlyos égési sebeket szenvedett, amelyekbe ma belehalt.

E kis cigány gyermek tragédiája eszünkbe juttatja a falun tartózkodó, sátoros cigányok életét. Mennyi ellentét, szívség is van e fajban! Télviz idején sátorban laknak dologtalanul és mégis a cigány egészséges, a cigány az ur. S ők nem is törekszenek arra, hogy sorsukon javítsanak. Egyszer megkérdeztem tőlük:

— Megtudnátok-e mondani, hogy miért nem dolgoztok?

— Már minket kirem az Isten is így teremtett, — válaszolt az egyik.

Ilyen ez a falusi sátoros cigánynép. A

kis Bernát Mariska tragikus halála eszembe juttatta a falusi cigányok életét, akik hideg téli időben tűz mellett me'egedve gondtalanul élnek át életüket. Itt van már az őszi s közelednek a hideg téli napok, a falusi cigányok nem szeretem napjai. (n. f.)

Kereskedelem, ipar.

Gabonaszállítás a hadsereg részére. A temesvári es. és kir. 7. hadtest hadbiztosága a temesvári, aradi, szegedi és nagyvárad es. és kir. katonai élelmezési raktárak részére szállítandó gabonamennyiségről szóló értesítést kibocsátotta. Ajánlatok november hó 11-ig nyújtandók be a temesvári 7. hadtesthadbiztosághoz. A szállításra vonatkozó közelebbi feltételek a hadaiztosság által kiadott szokvány füzetekből megtudhatók, melyek a szállítás iránt érdeklődőknek a felsorolt élelmezési raktárak által ingyen megküldetnek.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Megkezdődik a kápsálás. November hó 10. és következő napjain megkezdődik a kápsálás. Ezen a néven ismeri a nagyközönség bizonyára a kollégiumi ifjuság segély-gyűjtését, amikor minden öszszel felkeresik a teológus diákok a város lakóit, hogy adományokat gyűjtsenek a kollégium szegény tanulói számára. Régi hagyományos szokás ez, amely minden évben megismétlődik. Igaz, hogy már a régi szives végelátás kivesző félben van, de azért a kápsálás ideje mégis a legszebb napjai közé tartozik az iskolai éveknek.

Ez alkalomból a főiskolai igazgatóság a következő felhívást intézi e nemes város nagyérdemű közönségéhez:

Ősi kollégiumunk nevében és az igazgatóság megbízásából növendékeink a folyó november hó 10. és következő napjain hagyományos gyakorlat szerint főkeresik háziról-házra városunk minden rangú és rendű igen tisztelt lakosait avégből, hogy szeretet adományokat kérjenek és gyűjtsenek több százados multu kollégiumunk anyagi felsegélésére és azon nevelési, oktatási, művelő-

a nagy szárnyas ajtók s a wojwoda medvéi kettős sorban lépdelték be a terembe.

A vendégek ijedten néztek egymásra.

— Hahaha! te tréfász — kiáltott fel Sokolnicki erőltetett nevetéssel. — Nagyon jó tréfa s a bestiák pompásan betanultak! Ha újra esengetsz, ugyan e bestiák sorrendben kivonulnak, ugyebár? Pompás! Hadd próbáljam meg.

Kezébe vette a csengőt és rázni kezdte.

E jelre kötfelő váltak a medvék csoportja s mindegyik vendég háta mögé állott egy-egy közülök.

Sokolnicki gópiesen esengetett még egyszer. Ekkor méltóságtelesen vonult be egy újabb sor a terembe s a legelső közülök párolgó levestálat tartott. A Sokolnicki keze lehanyatlott a csengőről.

Alig hallhatólag kívántak egymásnak jó étvágyat a vendégek. Elnyomott sóhajok hallatszottak s néhány felve sutogott szó. Csak Sokolnicki kísérelt meg néhány élcet. De ekkor intett a herceg a háta mögött álló medvének s az szolgálatkészen nyult át a Sokolnicki vállain, hogy pezsgőt öntsön poharába, ekkor aztán elnémult a vidám maitre de plaisir is.

Egyik fogás a másikat érte s a kitűnő drága ételek csaknem érintetlenül kerültek le az asztalról. Senki se nézett a háta mögé,

de mindenik ott látta állni szemben vele a vieszorgófogú borzalmas szolgát a vállára vetett szervétával, amint a gondjaira bizott urnak poharát megtölti s reszketett egész testében.

Az Oginska hercegnő kacérsága, a Sokolnicki bőbeszédűsége lassankint valami ijesztő, lázas őrületté fokozódott, Sokolnicki nyelve egyre hangosabban és gyorsabban pergett, a hercegnő széke pedig szinte illetlenül közel-dett a wojwoda székéhez. De a medve pontosan követte őt, mintha csak attól félne, hogy egyetlen szót is elmulaszt abból a gyöngéd suttagásból, amellyel a szép asszony újra a hálójába akarta keríteni Radziwill herceget.

Végre befejeződött az ebéd. Sokolnicki ügyesen forgott egyet a programmon:

— A medvék igazán nagyon mulatságosak, de azért nem kell visszaélni türelmükkel. Most tehát következik a pihenés, azután a bál — medvék nélkül.

A társaság elszéledt a kastély termeibe, az asszonyok ruhát változtattak, a férfiak kártyáztak.

A hölgyeknek kissé hiányzott a kiszolgálás, de nem mertek esengetni, mert féltek, hogy egy medvekomorna talál bejönni hozzájuk. Sokolnicki pedig, akit utazó eszímája szorított, inkább némán türte fájdalmait,

semhogy egy szőröskezű inassal engedett volna lábához nyulni.

Lassankint beállt a sötétség, a bálterem kigyult a gyertyák, csillárok fényében, melyeket nagy tükrök vertek vissza. Az asszonyok meztelen vállal, ragyogó ékszerekkel, pompás toilette ekben jelentek meg. Egy láthatatlan zenekar a polonaise-t játszotta s Radziwill herceg Oginska Juliával nyitotta meg a bált. E percben felpantantak a szárnyasajtók s a wojwoda medvéi lépnek a terembe. Mindegyik egy-egy hölgy elé áll s meghajolva előtte, karját nyújtja neki. A társaság rémülten ugrik föl helyéről, mint a megriasztott madarak rebtentek szerte-széjjel.

A medvék pedig egymással fogóznak össze s táncolni kezdenek egyre őrültebben, tomboló körforgásban.

A vendégek kiabálnak, káromkodnak, siránkoznak s a rémület parokszizmusában menekülnek a teremből le a lépcsőkön, a kocsikba vagy a nyeregbe s féltoltan az ijedtségtől hajtanak be az erdőbe, égő fákyás medvéktől követve, kik nekik az utra világitanak.

Igy rázta le a nyakáról Radziwill Hieronymus, Lithvánia wojwodája kedves rokonait, jó barátait és gyöngéd kedvesét.

Czipők!

legolcsóbban a **Központi Czipő és Kalap** áruházban, **Dreher** mellett.

dési célok elérésének előmozdítására, amelyeknek szünetlenül való szolgálatában ez a mi kollégiumunk sikeresen munkálkodott a multban és buzgón működik a jelenben is.

Teljes bizalommal kérjük annakokáért a nemes város igen tisztelt közönségét, hogy áldozatát e célra meghozni és a kollégium javára szánt adományokat megbízott növénydekeink könyvecskéibe beírva nekik átadni szíveskedjék. Debrecen, 1909. november hó 6. *A főiskolai igazgatóság.*

Szikszay Zoltán meghalt. Egy szolid, nemes lelkű református esperes dőlt ki az élők sorából, Szikszay Zoltán a máramaros-ugocsi egyházmegye esperese. Nagyszalon-tán testvérbátyjánál Szikszay Lajos ügyvéd lakásán az elmúlt éjjel érte utól a halál. — Temetése szombaton délután 3 órakor lesz. Az egyházkerület részéről Erőss Lajos dr. püspök a ma délutáni gyorsvonattal utazott el a temetésre.

Lelkész választás Battonyán. A battonyai protestáns egyháznak elhalálozás folytán megüresedett lelkészi állását az egyház hívei október hó 31-én töltötték be. Az állásra 16 pályázó jelentkezett, akik között volt Baróthy István volt debreceni segédlelkész is. Leadott összesen 103 szavazatot, amelyből esett Nádházy Bertalan békesi helyettes-lelkészre 63, Hetesy főlegyházi segédlelkészre, 25, Baróthy szentesi segédlelkészre 10 és Bugyi erdőgyoroki segédlelkészre 3 szavazatot. — Így tehát — Nádházy Bertalan általános szótöbbséggel az egyház lelki pásztorává választották.

Hangversenyek.

Érdekes vendégek Debrecenben.

A Szent László-dalegylet estélye.

A debreceni dalegyletek között egyik legtevékenyebb egyesület a Szent-László dalegylet.

Ezen őszi szezonban első hangversenyét (szerényen „háziestélynek“ nevezik a rendezők) ma, szombaton este tartja meg a Dréher-sörcearnok nagytermében. E hangverseny iránt annál inkább nagy az egyesület pártoló, a dalkedvelő közönség körében az érdeklődés, mert ezen este fogják bemutatni a kiváló magyar nótaszerzőnek, a szolnoki franciskánus kolostor poétalakójának, páter Radvánszky Józsefnek több gyönyörű dalát.

Ezen érdekes szép dalokra nagy szeretettel készült elő a dalegylet Kovács Károly karnagy betanítása mellett. Nagy sikereket, nagy hatást reményelnek a szolnoki fiatal nótaszerző „barát“ busongós dalaitól. Ezen este érdekességét emelni fogja az is, hogy hír szerint Radvánszky József több lelkész-társával személyesen átjön a hangversenyre.

A hangversenyt táncmulatság követi.

A nagy dalárda hangversenye.

A debreceni „nagy dalárda“, „öreg dalárda“ híre, neve nem szorul ajánlásra. Országszerte elismert név, elismert tekintély a debreceni „öreg dalárda“. A mi közönségünk meg valósággal rajong az öreg dalárda hangversenyeiért.

Az idei első házi hangversenyét vasárnap délután 5 órakor a Royal disztermében tartja meg a dalárda olyan választékos, gazdag műsorról, ami magában véve esemény-számba megy.

Irodalom, művészet.

Én.

Irta: *Jörgné Draskóczy Ilma.*

Nem vagyok unott, élet fáradt,
Nem dul bennem ideges vágyak
Zavaros lázu lüktetése.
Nines rajtam rontás, beteg átok,
Nem ingovány mezőkön szántok
„Ápvirág vetésbe“.

Szivembe mámort nem tüzelnek
Ledér, pillangó gerjedelmek
Behomályozva a tisztaságom.
Kezemben nem a vér fáklója,
De a sziv meleg bársonyára
Jegyzem én asszonyi álmom.

Friss, piros vérem ritmusába'
Ép az életnek minden vágya.
És egy istenű oltáron
Gyujt tömjént géniusszal telten
A lelkem, a muzsám, a szerelmem:
Az én Szentháromságom.

A zenekedvelők társaságának első hangversenye. Folyó hó 19-én fényes névsorral nyitja meg az idei hangverseny sájsont a zenekedvelők társasága. Egytől-egyig nagynevű, híres művészek. Hajdu Marcell az operaház, tüneményes hangú énekesnője, Szendy Árpád kir. zeneakadémiai hírneves zongora művész, Reininger Ottó csodahegedűs leányka, Mooshamer Román a kir. opera hárfaművésze és régi barátunk Dienzl Oszkár. Ez a névsor, melyben a zeneművészet világszerte ismert kitűnőségei szerepelnek, elégséges volna 4 magas színvonalu est betöltésére. A társaság vezetőségének talán tulontuli nagy áldozatkészsége abban leli magyarázatát, hogy az abszolút magas színvonal mellett, változatosságra is törekszik. A 15 korona évi tagsági díjjal sehogysem áll arányban a csaknem megfizethetlen művészek szerepeltetése. Erre nézve elárulunk annyit, hogy ugyanezek a művészek Nyiregyházán, Nagyváradon és Miskolcon is megismétlik hangversenyeiket. Művészeinket egyszerre négy koncertre szerződöttük. E 4 város (Kolozsvár lesz az 5-ik) közönségének egyesüléséből állott elő az a hatalmas erkölcsi és anyagi tőke, mely — büszkén mondjuk: hangversenyek tekintetében máris világvárosi színvonalra emelte városunkat is. A társaság kötelekébe több mint 100 új tag lépett be, úgy hogy kb. 550 tagjával Magyarország legnagyobb zeneegyletévé erősödött a társaság, pedig a jelentkezés Csáthy Ferencnél és a választmányi tagoknál még mindig tart. — A helyek elosztása, a mult évben követett eljárás szerint a legközelebbi napokban történik meg. A részletes programot, melyen a szóló számokon kívül hegedű, zongora, ének trió és hegedű ének, harmónium és hárfá quvertett szerepelnek, legközelebb közzöljük.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

November 6., szombat:

V. Krammer Teréz hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

A Szent László dalegylet hangversenye a Dréher sörcearnokban.

November 7., vasárnap:

A Debreceni Dalegylet hangversenye a Royalban. Kezdeté d. u. 5 órakor.

A Debreceni Jótékony Nőegylet ünnepségei.

November 14., Vasárnap.

Vecsey Ferenc hangversenye a Bikában. Kezdeté 8 órakor.

UJÉVKOR

a „DEBRECENI KÉPES

KALENDÁRIUM“-ot

minden előfizetőnknek
díjmentesen küldjük
meg.

UJDONSÁGOK.

A Royal-orfeumról.

Megnyitó előadása.

Debrecen, november 5.

Ezt az eseményt, a Royal-orfeum megnyitó előadására vonatkozó híreket azért emeljük ki különösebben, mert új dolog Debrecennek a téli életében. Új és szükséges kezdeményezés ez azokra, akik a téli esték disznótározásainál, névnapozásainál, muzsikáltatásainál valamivel többre is vágnak! S nem akarnak esti harangszóval lefeküdni.

A színházlátogató közönséget különösen érdekli ez a kezdeményezés. Barmilyen kedves, népszerű is valamelyik darab, egy szezonban kétszernél többet aligha nézi meg egy-egy család. Ilyenkor marad félüresen, vagy éppen kongásig üresen a nézőtér, mint az este is a „Dollár királynő“ előadásán. Amde azoknak, akik az ösmert darabnak előadásáról elmaradtak, ez egyuttal nem jelenti azt is, hogyha más izlésüknek megfelelő szórakozó helyük is volna Debrecenben, otthon maradnának.

Éppen azért hézagpótló, Debrecen igényeinek kielégítésére szükséges ez az Irmay-féle „orfeum“, mely vállalkozás, mint uttörő, kezdeményező vállalkozás nagyobb figyelmet, különösebb figyelmet érdemel egy a közönség, mint a sajtó részéről. Ha az igényeket kielégíti Irmay, akkor sikerülni fog a vállalkozása, de ha kedvezőtlen viszonyok miatt kudarecal végződik is vállalkozása, eme kezdeményezésért az elismerést, a rokonszenve nem vonhatjuk meg tőle sem.

Midőn ezeket elmondtuk, a „Royal-orfeum“ szombati előadásáról, megnyitó előadásáról, megjegyezzük azt is, hogy a fényes összeállítású előadás műsorát lapunk más helyén közöljük.

— **A gazdák adói.** A debreceni Gazdakör képviselőjében dr. Kovács József ügyvéd beadványt intézett a pénzügyigazgatóságához, amelyben kéri, hogy a kör tagjainak adjon az adó befizetésére nézve halasztást az 1910. év végéig, tekintettel az ideai szűk termésre. A pénzügyigazgatóság elutasította a kérelmet. Felebezés folytán az ügy a közigazgatási bizottság elé került. — A bizottság mai ülésén tárgyalta a gazdakör kérvényét s Fauszt Elek pénzügyigazgató javaslata alapján ki mondta, hogy a kérelem nem teljesíthető. A kör tagjai közt ugyanis sokan vannak olyanok, akik nem őstermeléssel foglalkoznak, úgy legalább is főfoglalkozásuk nem az. De meg egy kör nem is kérhet tagjai számára fizetési halasztást. — Utasította a bizottság a Gazdakör tagjait, hogy azok, akik a halasztást igénybe akarják venni, egyenként forduljanak kérvénnyel a pénz-

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban ====
Löfkovits Arthur és Társa
üzégnél, DEBRECEN, Piac-utoza 38

ügyigazgatóságához s külön-külön fogják elbírálni kinek van szüksége az igazán méltányos haladéokra.

— **A tanács gratulál.** A városi tanács tegnap délelőtt Kovács József polgármester vezetése mellett testületileg megjelent Simonffy Imre ny. polgármesternél s üdvözölte őt Imre-napja alkalmából.

— **A párt közgyűlése.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt folyó hó 14-ikén vasárnap délután 3 órakor a függetlenségi kör helyiségében közgyűlést tart. E közgyűlés tárgyai: 1. az új szervezeti szabályzat bemutatása és jóváhagyása; 2. a párt tisztújításának megejtése.

— **Leidl Emil utóda — Reith János.** Leidl Emil főállatorvos — akit Kassára helyeztek át — utóda: Reith János tegnap délután mutatkozott be a közigazgatási bizottságnak s tegnap terjesztette be először a reszortjába tartozó jelentést.

— **Az utszélről.** A „kabaré-ügy“ szálla sok embernek a szemében. Mi más helyen elmondottuk illetőleg elmondjuk erről az „ügyről“ véleményünket... A „mulató Debrecen“ nevében örömmel fogadjuk ezt a kezdeményezést, mely Debrecennek a nagyvárosi jellegét is emelni fogja.

Azonban e rovatban nem ezekről a körülményekről akarok beszélni. Hanem egy kedves örömhírt közlök a debreceni közönséggel. Kedves hírt a közönségnek egy sok időközön át igazán kedvene, szeretve-szeretett művésznőjéről...

Szabó Irmát értem!

*

Annak idején a debreceni közönség fájlalva vette tudomásul, midőn kedvence, Szabó Irma megvált a színpadtól, megvált a városból. Eppen azért bizonyosan örömet fog kelteni — széles körben — ez a hír, hogy Szabó Irma ragyogó művészetével ismét kedves közönsége elé lép. A változott körülmények miatt nem ugyan a színpadról ragyogtatja le művészetét, hanem Irmay „Royal kabaréjának“ színpadáról mutatkozik be ez a „csillag“, mint előadó s mint énekes művésznő...

Ezeknek az előadásoknak előkelő, értékes színvonalát, úgy hiszem, magában véve is eléggé biztosítja, bizonyítja egy olyan igazi művésznőnek állandó szereplése, közreműködése, mint amilyen kedves művésznője a magyar színpadnak, a debreceni közönségnek — Á. Szabó Irma asszony...

— **Haverda Mariska fia.** Szabadkáról jelentik: Tegnap este megérkezett dr. Jarmatzky Sándor, Haverda Mariska elvált férje, hogy tanuként jelentkezzen. Egy újságíró beszélt Jarmatzkyval, akinek megjelentése általános feltűnést keltett s aki nem kívánt tanuskodni.

— Tegnap — mondotta Jarmatzky — mikor hazajöttem, így szólt a kis fiam:

— Valami rossz történt anyukával. Mert együtt van Vojthával és Jánosival. Rendőr áll a háta mögött. Nincs hát a kórházban.

— Majd göresös zokogásba fult és így sikoltott:

— Végem van! Anyukának nagy baja lesz.

— Máig, — folytatta Jarmatzky — sikerrel titkoltuk a gyermek előtt, hogy mi sors érte anyját. De egy képes újság került a kezébe s ez volt árulónk. Lejöttem és vallani fogok, hogy mentsem Mariskát.

— **Mennyi adó folyt be októberben?** A pénzügyi közigazgatás múlt havi állapotáról Fauszt Elek pénzügyigazgató a következőket jelenti: Egyenes adóban befolyt 101.866 kor., hadmentességi díjban 2434 kor., bélyegjövődékben 79.056 kor., jogilletékben 67.483 kor., díjjövődékben 1946 kor., dohányjövődékben 160.020 kor., határ vízjövődékben 255.335 kor., fogyasztási és italdobban 25.833 kor. Fizetési halasztást

saját hatáskörében 2, miniszteri felhatalmazás alapján 64 esetben adott a pénzügyigazgató, időleges hazadó mentesség 27 esetben állapított meg.

— **Börtönből-börtönbe.** Bagossy Ferenc postatisztet, aki az ügyészség fogházából megszökött, ma ismét visszazállították Debrecenbe. Ismeretes, hogy Bagossy főreakarta vezetni a nyomozó csendőrséget, ezért azt akarta elhitetni, hogy öngyilkos lett. — Az öngyilkosságának hírére már-már el is hitték, midőn egyszer csak Kolozsvárt bicikli tolvajlásra rajta csipették. E tettéért a kolozsvári ügyészség fogházában ülte le büntetését. A büntetése ma telt le és az ügyészség két csendőr kíséretében Debrecenbe kísértette, hogy itt ülje le büntetésének még hátralévő idejét.

— **Bárókisasszony — kasszatündér.** Egy kolozsvári lap azt a feltűnő hírt közli, hogy Bánffy Jolán bárónő, akinek a nagybátyja Tóvisen lakik, Kolozsvárott kaszírónő lett a „Színház“ kávéházban. Bánffy Jolán tavaly tudvalevőleg sikasztott a nagybátyjától és megszökött, de Budapesten elfogták és hazatoloncolták. A bárókisasszony kolozsvári feltűnéséről ezt mondta a rendőrkapitány:

— Van tudomásom arról, hogy a vezetésem alatt lévő ügyosztályon vagy öt nappal ezelőtt ideiglenes igazolvány állítottak ki egy új kávéházi felirónőnek. Az igazolvány Bánffy Jolán névre szól. Hogy az illető baronesse-e vagy sem, arra nézve valóban nem tudok érdemleges választ adni. De mindenestre érdekesnek tartom felemlíteni azt a körülményt, hogy az ideiglenes igazolvány kiállításakor a jelentkező nevének leírásakor határozottan kérte a kettős f betű s az y használatát. Mi tehát így is állítottuk ki az ideiglenes igazolványt.

— **Fügetolvaj a fogházban.** Megirtuk lapunk egyik számában, hogy Némethi Sándor fűgét akart lopni két társával Gutfreund Sámuel Hatvan-utcai déli déligyümöleskereskedéséből, de rajta vették. Némethinek e lopáson kívül még hat lopási bűnyűben van része. A rendőrség tegnap előzetes letartóztatásba helyezte Némethit, akit tegnap átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Meghalt a mayerlingi tragédia egy szemtanúja.** Az örök titokzatu mayerlingi tragédia egyik tanúja, messze tengeren túl meghalt. Fel-felújul még boldogtalan emlékü Rudolf trónörökös rejtélyes halálának sötét emléke s mind kevesebben lesznek azok, akik tudói e mélységű titoknak, de akik mélyen hallgatnak. Vacsora Lajos báró halt most meg, a híres Vacsora Mária báróné fivére. A New-York melletti Deneverben érte utól Vacsora Lajost a halál, az elmult szomatón. Vacsora báró halála után most már csak egy élő tanúja van még a mayerlingi tragédiának: Kóburg Fülöp herceg.

— **Hajléktalan betegember.** Egy szerencsétlen, koldus, beteg emberre találtak rá ma a Posta-kertben. Kiss Sándornak hívják a szerencsétlen embert, aki gyógyíthatatlan betepségben szenved. Ezért nem vették fel a debreceni köz-kórházba sem. Már másfél napja feködt mindenkitől elhagyatva a Posta kertben, míg végre ma rátaláltak és a mentők a rendőrségre szállították.

— **Egy fiatal jegyző tragédiája.** Nyiregyháziáról jelentik: Márczi András nyiregyházi segédjegyző, a volt kemecsei ref. lelkész fia tegnap Nyiregyházára ment bevásárlás végett. Délután érkeztek meg és Márczi azonnal bement Taub Lajos ruhakereskedő üzletébe, ahol vásárolt egy öltözet ruhát és egy téli kabátot. Vasárlás után épen a kabátját akarta felhuzni, mikor eszébe jutott a revolvere. Kivette zsebéből és muto-

gati kezdte a szerkezetét Taubnak. Ekkor történt a szerencsétlenség. A revolver elsült és a golyó válla alá furódott. A fiatalember megtántorodott egy kissé és felkiáltott:

— Jaj, megvagyok löve!

Taub erre karonfogta a sebesültet és bement vele az üzlet végén levő kis szobába, mire azonban odaért a fiatal ember, a diványra dőlt és elvesztette eszméletét. Mindjárt utána agóniába esett és néhány perc múlva meghalt. A szerencsétlen fiatal segédjegyző holttestét ma felboncolják. Halála a városban mély részvétet keltett.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Csapos Mária ref. 9 éves, Suba Sándor ref. 25 hónapos, özv. Kocsis Mihályné ev. ref. 77 éves, Nyulas István ev. ref. 10 hónapos.

— **Ha igazán érdeklí Önt testének egészsége és ápolása, úgy olvassa el az „Egészség“ és „fertőtlenítés“ című érdekes könyvet, melyet minden gyógyszerárban vagy drogériában ingyen kiadnak. — Ahol nem volna raktáron, ott forduljanak közvetlen dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyárhoz Ujpesten, mely cég ingyen és bérmentve azonnal megküldi a könyvet.**

— **Egy öreg rikkancs szerencsétlensége.** Dobermayer Mihály öreg 70 éves ember. Lapárusításból tartja fenn életét. Három helybeli lapnak volt az elárásítója. Ma reggel a „Debreceni Független Újság“ kiadóhivatalának udvarán oly szerencsétlenül esett el az öreg lapárusító, hogy jobb lába eltört. A mentők a köz-kórházba szállították.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Szüreti és szoba tüzijátékok, arketák, békák, bombák és görögtüzek legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kapható.**

— **Tánciskola.** Polgár (gazdálkodó) ifjak tánciskolája november hó 8-án hétfőn nyílik meg. Tanórak: hétfő, szerda és péntek este 7 óratól 9-ig. Iparos ifjaknak: kedd, csütörtök és szombat este 8 óratól 10-ig. Boston órak: hétfő, szerda és péntek este 9 óratól 10-ig. Tisztelettel Schaf János táncmester. Csapó-utca 17.

Ki kopog, mi kopog?

Kosztju, gyere le!

Kosztju nem jött le.

Debrecen, november 5.

A rendőrség bűnyűi osztályán érdekes feljelentést tett Halász István Késes utca 80. szám alatti lakos, máv. munkás — Lopásról szól a történet, amely azonban nem tartozik a közönséges lopási esetek közé. A helyzet komikus színt ad az egész bűnyűnek.

Halász István későn ment haza tegnap éjszaka lakására. — Alig feködt azonban le, lépések zaja ütötte meg a fülét.

— Valaki jár a padláson, — gondolta álmos fővel.

Figyelni kezdett és a kopogás ekkor sem szűnt meg.

Végre felkelt, hogy megbizonyosodjon a valóságról. Egyedül azonban nem mert felmenni a padlásra. Felköltötte tehát ugyan-csak abban az udvarban lakó Pál Antal barátját és még másik társát. De hármójuknak sem volt annyi „merszük“, hogy felmenjenek a padlásra, hanem csak a feljárónál álltak meg és onnan kiáltották az ismeretlen tolvajnak:

— Ki van odafönn? Jöjjön le!

A tolvaj azonban csak nem jött le a padlásról.

Pál Antal ekkor rendőrré ment, míg ketten vigyáztak, — hogy valahogy meg ne szökjön a padlás lakója.

Nem sokára megérkezett Bakonszegi rendőr is és most már négyen fujták kórusban:

— Ki van oda fönn? Jöjjön le!

Végre is a tolvaj lepillantott a padlás

nyíláson és meglátta, hogy rendőr van jelen, engedett a közóhajnak és lejött a padlásról.

Ekkor derült ki, hogy a betörő Kosztyu György 30 éves oláh napszámos, aki már régebbi idő óta csavarog Debrecenben. Kosztyu a két és fél méteres kapun át jutott az udvarba és a padláson levő összes ruhát már össze is csomagolta.

— Hogy kerültél ide? — kérdezte a rendőr.

— Én magam sem tudom! — felelte az oláh.

Kosztyu Györgyöt azután a rendőrség bünyügyi osztályára kísérték. Az eljárás megindult ellene.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyó szám 34. C) bérlet 11. szám.

Az árendás zsidó.

Népszimű 3 felvonásban.

Főbb szereplők:

Gyöngyi Izsó	Szilágyi Berta
Szilasi Etel	Gerő Ida
Nádor Zsiga	Győre Alajos
Horváth Kálmán	Kardos Géza
Arkosi Vilmos	Ligeti Lajos
Torma Zsiga	Perényi József

Holnap, vasárnap, november 7-én:

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal
Bérletszünet. Bérletszünet.

Mulató Istenek.

Operett.

Este hét órakor rendes helyárrakkal

Bajusz.

Daljáték.

Foltényi bácsi szelleme . . .

Megjelent Ferenczi főrendezőnél.

Az egyik délután, a sokféleképpen igénybe vett Ferenci Frici lelkes főrendezőnket elnyomta a bágyadtság színházi irodájában. Leheveredett „ama bizonyos“ diványra, amilyenek odaelő csak ifjabb vágyu igazgatók, titkárok szobáiban — léteztek . . .

S Ferenczi Frici ma már maga sem tudja, álom volt-e? vagy valóságosan megtörtént ez a jelenés? . . . A novemberi borus, késői délután homálya borult a szobára. Ilyenkor elhagyatott a szinpad! . . . Azok a pudertől, illatoktól, festékszagoktól nehéz levegőjű, sötét folyosók. És egyszer csak nyikorgás nélkül felpattant a rendezői szoba ajtója.

Szépén megfésült, fekete császárkabátos, lakkeipős, kivaszt nadrágu, öreges ur lobbant be az ajtón. Kabátjára krizantém virág volt tűzve. Eleven, pajkos villanásu szeméről „monokli“ ragyogott a rendezőre! Keztyüs kezében jól ösmert kis páleikát forgatott.

— Hehe! angolosra nyírt bajusza alól idegesiklandóan nevetett az öreges uracska! Szikár fejével, lábával még bókolt is . . . Hehe!

Ferenczi Frici megdörzsölte a szemét és sajtáságos érzelmek között tápázkodott fel. Szokatlanul csendes kanyon kérdezte az öreg urat.

— Talán ajtót méltóztatott téveszteni? Odalent van a pénztár! — Szőke Szepessy pénztáros odalent őrizi a „kasszát“ hü „Lóri“ kutyájával . . .

— Hehehe! . . . Nem tévedtem én el. A főrendező urat bátorkodtam felkeresni.

Ferenczi összedörzsölte a kezét. Magá-

ban úgy számított, bizonyosan valami „impresszárió“-féle lesz az öreg ur?

— Mégis, kihez vagyon szerencsém?

Az öreg ur monoklija alól dévajul kacintott Ferenczire.

— Hehehe! . . . Én néha Foltényi Vilmos vagyok! Ennek az öreg színháznak egykori elsőrangú színjátszó tagja . . . Hehehe! . . .

Ferenczi Frici csak most kapott észbe. Midőn az öreg utról áradozó fénysugárzásokat is látta, tudja meg, hogy most egy halott színésznek a szelleme jár nála! És gondör fürtjei, mint az ár — úgy kiegyenesedtek.

— Ké . . . Kérem! . . . Méltóztassék helyet foglalni.

A szellem arcáról lesimult minden hamiskás vonás! Mint szomorú álomkép, — olyanná vált arca. Kedves, öreg hangja busan zengett, mint kettészakadt cimbalomhurak utólag hallszó zöngése.

— Köszönöm! Nem fáradtam el! Csak innét a szomszéd temetőből jöttem, megjelenteni, hogy mindszentek napján, halottak délutánján vártuk a kolléga urakat . . . Mindnyáján vártuk a debreceni temetőben nyugovó színészek! Mert a régiebb időkben úgy voltunk elkapatva, hogy legalább ezen az egy napon a „kollégák“ is megemlékeztek rólunk s legalább egy-egy késő őszi virágszál jutott mindnyájunknak a sírjára . . .

Ferenczi Frici zavarodottan ugrott fel! De mielőtt valamit mondhatott volna a mentességére, néhai Foltényi Vilmosnak a szelleme könnyű fejbicentéssel eltűnt . . . Az ablakon át ködsávok bujkáltak be a sötét rendezői szobába! S mint az ár, úgy kiegyenesedett a Ferenczi Frici gondör haja.

*

Pótlásul megjegyezzük, hogy mindszentek délutánján, leginkább potya- és kedvezményes jezyü közönség előtt Romeo és Juliát játszották színészeink és a temetőbeli színészsírok meglátogatása, megkoszorúzása elmaradt. Pedig már egy elsőbrendű művelői szintársulat kitelne a debreceni temetőben nyugovó színészekből, csak úgy találomra felsoroljuk néhányukat a nevét. A debreceni temetőben alusszák az igazak álmát: Száki bácsi, Foltényi és Foltényiné, Haday Sándor és Sajó Bandi a kiváló baritonisták, Arday Ida, Gulyás Miska, a hajdani „kórista király“, az öreg Blaha-karnagy, Szabó Krisztina a „Nemzeti Színház“ művésznője, Szákiné, Balla Etel, Boránd György és fia a nagy művész Gyula és még mások, többen is, akiknek a sírjára ez idén sem jutott virág.

Ns. P. Kelemen.

* Megnyitó előadás az orfeumban.

Ma este 9 és fél órakor nyílik meg a Royal orfeum, az Irmay Béla igazgatása alatt vezetett debreceni első téli orfeum. A Royal dísztermében pazar szinpadot emeltek ezen alkalomra. A szereplők is mind elsőrendűek ezen a téren. Fellépnek: Original Ward Brothers amerikai excentric akrobaták. Itt újdonság. Mis Ellen Milford angol excentric két foxterierrel. Elsőrangú mutatvány. Luise Bauhoffer classicus táncújdonság. Budapest-teni óriási sikert aratott táncművésznő. Belezna Margit a budapesti „Parisiana“ első soubretteje. Bogár Katica kabaret énekesnő a „Modern szinpad“-tól. Szakács Etelka coloratur énekesnő. Jaulus Mór burleszk komikus couplé énekes. Vitéz Róbert couplé énekes. Előadó művész. Rajna Sándor karnagy, és a többi szerződött tagok. Szabó Irma előadó művésznő. Jegyek válthatók Schwartz testvérek tőzsdéjében Piac-u. a Bikával szemben, Neumann tőzsdéjében Piac-u. 60. és este a Royal orfeum pénztáránál. A tőzsdében váltott jegyek 10 százalékkal olcsóbban kaphatók. A Royal orfeumnak teljesen külön bejárata van a Hunyadi-utcából.

* Iglói diákok. Jövő héten kerül színre dr. Farkas Imre a kiváló poéta és a ninon dalok népszerű szerzőjének romantikus daljátéka. A szerző e darabjában új milliót, a régi magyar diákéletet viszi színpadra; vig, kacagtató jeleneteket mély érzelmese váltják fel. A darab a múlt század második felében játszódik. Szilassi Etelkán kívül, ki a darab egyetlen női szerepét játssza, nagyon hálás szerepekhez jutottak Horváth, Torma, Ligeti, Gyöngyi, Nádor, Lugosi, Mártonffi, Kardos és Kemény.

* Buridán számara. Naponta folynak a próbák Flers és Caillaret nagyszerű darabjából Zilahy Gyula rendezésében, aki egyik vezető nagy szerepet is játssza. Igen nagy arányú és hálás szerepe jutott Bátor Mariának, a hölgyek taborát Hahnel Arankával együtt. — A férfiak közül Mártonffi, Lugosi, Kemény, játszanak még nagyobb szerepeket.

Haverda Mariskák az esküdtsek előtt.

Botrányok a tárgyaláson.

Szabadka, november 5.

A mai tárgyalás izgalmas jelenettel kezdődik. Az elnök felhívására előlép egy börtönőr, aki azt mondja, hogy tegnap délután hallotta, amikor dr. Bródy Ernő védő Mariskával beszélgetve, azt mondta:

— Az is gazember, aki magát elítéli!

Az elnök felszólítja, hogy erre nézve nyilatkozzék. Dr. Bródy azt feleli, nem emlékszik, hogy mondta volna e nyilatkozatot és semmiesetre sem hangzott ez így, ha mondott hasonlót. Tiltakozik az ellen, hogy magánbeszélgetését kihallgassák. Neki joga van védencével beszélni ellenőrzés nélkül.

Utána Lengyel Zoltán kér szót és azt mondja, hogy ebben a pörben a botrányok szakadatlan sorával találkozunk. De a legnagyobb mérvű botrány, amelyhez hasonló még Magyarországon nem történt, hogy börtönőröket is spicli-szolgálatra használnak fel. Ha ez a börtönőr a saját maga jószántából nyilatkozott, akkor számár beszéd, amit mondott.

Pikóvszki börtönőr közbeszól: Nem a magam jószántából jelentkeztem.

Lengyel Zoltán: Ki kell deríteni, ki bizta meg a börtönőrt, hogy ily spicliszolgálatot tegyen. A szabadkai fogház és a szabadkai ügyészség ugylátszik, egyenruhás denunciánsokat nevel.

Az elnök felhívja a védőket, hogy a közönség előtt ne beszélgessenek hangosan a védenecikkel és ezzel annyira, amennyire csillkpu az izgalom. A börtönőr nem akarja megmondani, ki biztatta fel arra, hogy a fenti jelentést megtegye.

Ezután a tanuk kihallgatására került a sor.

Folynak a tanukihallgatások.

Első tanu Mór József, a Park-kávéház főpincére, aki azt mondja, hogy Vojthát és Jánosit kétszer látta Szabadkán. Együtt ott voltak a Park-kávéházban és beszélgettek a sarokasztalnál. Határozottan emlékszik, hogy ez március hónapban történt és hogy a két ember nyolc napon belül kétszer jelent meg a Park-kávéházban.

Piller védő: Nem jelentkezett ön a 2000 koronás jutalomra, amelyet Denglné kifizűött?

A tanu: Nem, de reflektálok rá, mert megérdemlem.

A tanut negesketik, bár a védők ellenzik ezt.

A következő tanu Pusztay Imre, szintén pincér. Ő is úgy tudja, hogy János és Vojtha kétszer voltak a Park-kávéházban és pedig másodszer március 26-án.

János a szembesítéskor fenntartja azt,

hogy Vojtha csak egyszer volt vele a kávéházban.

Vojtha kéri, engedjék, hogy beigazolja, hogy március 26-tól április 19-ig Budapesten volt.

Pusztay Imre tanu is kijelenti, hogy reflektál a 2000 koronás jutalomra.

A törvényszék ezt a tanut is megesketi. A harmadik tanu Kárpáthy Rezső, a kávéház tulajdonosa, aki azt mondja, — hogy Vojthát még huszártiszt korából ismeri és emlékszik rá, hogy márciusban legalább három különböző napon ott volt a kávéházban, az egyik napon kétszer is. Azt is tudja, hogy akkoriban a Nemzeti kávéházban is látta, még pedig azzal az emberrel együtt, aki a Park-kávéházban volt.

Vojtha igazolni kívánja, hogy ő csak egyszer volt Szabadkán. Akkor volt ugyan a Nemzetiben, de egy szabadkai bankigazgatóval együtt.

A védők hivatkoznak arra, hogy a tanuk vallomásaik között ellentmondás van, — mégis ezeket a tanukat megesketik.

Következő tanu Kiss Mátyás pinóér, aki látta Jánost és Vojthát március 20. és 29-ike között a palicsi uton. Jánosival március hó végén vagy április hó elején a szabadkai vasuti vendéglőben beszélt is, János szolította őt meg.

Simon István vásárhelyi rendőr Hódmezővásárhelyen látta április 10. vagy 11-én Vojthát. Vojtha igazolni kívánja, hogy ezeken a napokon, amelyekre a rendőr hivatkozik, nem volt ott, hanem Budapesten kollokviumot tett a postástanfolyamon.

Az elnök ezután szünetet rendel el.

A többi tanuk.

Mára vannak beidézve a legérdekesebb tanuk: Jarmaczky Sándor, Haverda Mariska férje, Haverda Mariska két volt szeretője, Mladeniczky Kálmán, aki megszöktette urától és Rác gyógyszerész, akivel később volt viszonya.

A legérdekesebb volt ezen tanuk kihallgatása között Jarmaczky Sándor kihallgatása, aki azt vallotta hogy Haverda Boldizsárné nagyon kegyetlen volt leányához s őt még atyja ravatalától is elkergette.

A tárgyalást folytatják.

TÁVIRATOK.

A minisztertanács folytatása.

Budapest, november 5. Ma délután négy órakor folytatták a tegnapi minisztertanácsot a kereskedelemügyi miniszteriumban. Döntés ma sem történt. Wekerle Sándor vasárnap, vagy hétfőn Bécsbe utazik, ahol a király a válság dolgában kihallgatáson fogadják.

Sztrájk az Operában.

Budapest, november 5. Az Operaházi zenekar ma gyűlést tartott, amelyen kimondták az általános sztrájkot.

Közigazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 5.

Buzakinálát és mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett jelentélen forgalom 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: esős.

Buza áprilisra	14.04—05
Buza októberre	11.62—63
Rozs áprilisra	10.18—19
Zab áprilisra	7.61—62
Tengeri májusra	6.80—81
Repece augusztusra	13.20—30
Rozs októberre	0.00—00
Zab októberre	00.00—00
Tengeri szeptemberre	0.00—00

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek. kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító
gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Az utolsó szavakat különösen hangsúlyozva, érdemud tanácsadóm megemlékezett a muló időről és ügyei fontosságáról s távozásra készült.

— Még egy szót — mondtam, amint kezet nyujtott. Lehetséges lenne-e, hogy Miserrimus Dextert meglátogassa, mielőtt Edinburgba visszatérne? Azok után itélve, miket a kertész mondott, fivére eddig már megerkezhetett. Nagy megnyugvásomra szolgálta, ha valami biztosat hallhatnék felőle, ön által.

— Sőt londoni ügyeim egyike épen az hogy Dextert felkeresem — felelt Playmore ur. — De ne feledje! nincs reményem felgyógyulásához; csak arról akarok meggyőződni, vajjon fivére képes-e és szándékszik-e róla gondoskodni. Mi bennünket illet, kedves Eustacéném, e szerencsétlen ember kimondta utolsó szavát.

Ajtót nyitott — megállt, — gondolkozott és visszatért hozzám.

— Mi emberem amerikai utját illeti — szólt, bátor leszek kegyednek a költségvetést előlegesen beküldeni és —

— Oh Playmore ur!

— Igen, egy rövid, írott költségvetést, mely megközelítőleg az egész kiadásról értesíteni fogja kegyedet. Kegyed oly szives lesz azt gondosan átnézni s bármiféle takarékosságra célzó észrevételeit feljegyezni. Azonfelül nagyon lekötöznék, ha ugyan egyet ért költségvetésemmel, ha egyuttal cheque-jét satátkezüleg töltené be a szükséges szavakkal és számokkal. Nem asszonyom! Valóban nem igazolhatnám lelkiismeretem előtt, ha oly vigyázatlan lennék magammal hordani egy oly fontos okmányt, aminő egy betölthetetlen cheque. Az óvatosság és takarékosság teljes megvetése rejlik ezen kis papírszeletben, mely nem kevesebb, mint egyenes ellentmondása azon elveknek, melyek egész életemet irányozták. Nem engedhetem meg magamnak ezen ellentmondást. Jó reggelt kedves Eustacéné, jó reggelt kívánok.

Chequemét mélyen meghajolva az asztalra téve és eltávozott.

(Folyt. köv.)

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK MENETRENDJE.

Érvényes 1909 október 1-től.

Debreczenből indul

Nap szaka	Óra perc	Vonat neve	Hová
éjjel	1 49	személy	Püspökladány, Bpest ny. p. u.
"	2 54	"	Máramarossziget - Körösm.
regg.	4 36	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	2 58	mótor	Püspökladány
"	5 14	személy	Nyiregyh. - Sianki - Szerencs
"	5 20	"	Szatmár-Németi
"	5 30	mótor	Hajdunánás - Tiszalök
"	8 09	"	Hajdunánás
"	8 51	személy	Nyiregyháza - Szerencs
"	8 57	gyors	Bpest ny. pályaudvar
"	9 41	vegyes	Derecske - Nagyléta - Vértess
d. e.	10 00	szem. teh.	Királyháza
"	11 11	mótor	Hajduböszörmény
"	11 28	szem. teh.	Püspökladány
"	11 33	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	12 10	személy	Bpest, keleti pályaudvar
d. u.	12 20	gyors	Máramarossziget - Körösm.
"	12 15	személy	Hajdunánás - Tiszalök
"	12 38	"	Nyiregyh. - Sianki - Szerencs
"	2 20	mótor	Hajdubádház
"	3 11	szem. teh.	Érmihályfalva
"	3 45	"	Püspökladány
"	3 56	személy	Msziget - Körösmező
"	4 28	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	4 36	"	Hajdunánás - Tiszalök
"	4 42	gyors	Budapest, nyugati p. u.
"	4 51	vegyes	Derecske - Nagyléta - Vértess
"	5 00	"	Tiszafüred
"	6 57	gyors	Szatmárnémeti
este	7 00	személy	Büdszentmihály
"	7 05	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	9 00	"	Szolnok
éjjel	10 37	mótor	Nyiregyháza
"	10 45	személy	Budapest, k. p. u.
"	10 53	"	Máramarossziget

Debreczenbe érkezik

Nap szaka	Óra perc	Vonat neve	Honnan
éjjel	1 29	személy	Máramarossziget
"	2 28	"	Budapest k. p. u.
regg.	5 08	"	Nagyvárad - Pladány
"	6 34	mótor	Nyiregyháza
"	6 58	személy	Királyháza
"	7 14	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	7 20	vegyes	Nagyléta - Vértess - Derecske
"	7 32	személy	Tiszafüred
"	7 46	szem. teh.	Püspökladány
"	8 10	személy	Szerencs - Nyiregyháza
"	8 46	gyors	Szatmár-Németi
d. e.	9 36	mótor	Püspökladány
"	11 22	személy	Szerencs - Nyiregyháza
"	11 26	mótor	Hajdunánás
"	11 40	személy	Körösmező - Msziget
d. u.	12 08	gyors	Bpest ny. p. u.
"	2 00	mótor	Tiszalök - Hajdunánás
"	2 51	szem. teh.	Püspökladány
"	3 05	vegyes	Nagyléta - Vértess - Derecske
"	3 25	személy	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
"	3 36	"	Bpest k. p. u.
"	3 40	mótor	Hajduböszörmény
"	4 22	gyors	Körösmező - Msziget
"	6 44	vegyes	Füzesabony - Tiszafüred
este	6 27	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	6 34	mótor	Hajdubádház
"	6 43	személy	Szatmárnémeti
"	6 49	gyors	Bpest ny. p. u.
"	7 04	szem. teh.	Nyiregyháza
"	8 46	személy	Szerencs - Nyiregyháza
éjjel	9 25	"	Szolnok - Püspökladány
"	10 09	"	Füzesabony - Tiszafüred
"	10 12	"	Körösmező - Msziget
"	10 20	"	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
"	10 26	"	Tiszalök - Hajdunánás

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.

Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédülő és salon lampák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb áron. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozonnakészletek, legújabb majoilkából. Bor-, likör- és sörkészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó áron.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladóknek árkedvezmény.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese-hólyag és belbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Minden faj szövet,

osipke és applikált függönyök és tórok, valamint ajtó és ablakra való függönyök, applikált és himzett posztó, plüss és selyem asztal és ágyterítők. Legszébb téli árak: u. m. jó mosóbarchettek, flanellek, félposztók, továbbá paplanok, flaneltakarók, szoba és lópkroók, valódi Jaeger alsóruhák, harisnyák, barchetposztó és selyem alsószojnyák, bugyogók —

Kardos László

vászon- és menyasszonyi kelengye üzletében
DEBRECZEN, Kossuth-u. 9.

Határozott ár!

Alapított 1831.

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki!

Őszi és téli Ruha és Kosztümszövetek

- Tiszta gyapju seviotot ruhákra és aljakra Frt 1.05
- Sima kosztüm seviotot kabátos ruhákra Frt 1.25
- Sima divatszövetet minden divat színben Frt 1.08
- Angol divatszövetek különösen aljakra Frt —.58
- Angol kosztümszövetek kabátos ruhákra Frt —.78

Utólérhetetlen nagy választék!

Kitünő jó minőségek!

Bosznay J. és Zarsa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Képekreték minden nagyságban egyszerűtől legdrágábbig

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olcso árak. Kitünő ár.

Épület- és portálé üvegezési vállalat

Vendéglői és kávéházi felszerelések

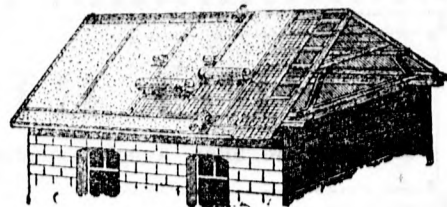
Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy a régen fennálló

BLATTNER BÉLA-féle órák üzletét,

amely már 4 éve, hogy vezetésem alatt áll, a mai naptól kezdve saját nevemen és pedig:

**BLATTNER BÉLA
UTÓDA
FÜSI GÁBOR**

néven tovább vezetem. Egyben van szerencsém a legolcsóbb szabott árakat szives tudomásra adni: Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt. Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50. Inga óra, 1 napos, felet és órát ülő szép hangos ütással, 70 cm. tokban 6 forint, 100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm. tokban 10 frt 50, harangütéssel 12 forint. Konyha óra 2-50, 3-50, 4-50 forint. Zsebóra üveg 15 kr. Zsebóra mutató 10 kr. Inga órák 3 évi jótállással. Zsebórák és Ébresztők 1 évi jótállással. Óra javítások a legjobban javítva s legolcsóbban 1 évi jótállás mellett.



Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák. — Premier folytonégő kályhák. — Nickel kályhatálcák. — Kályhaellenzők. — Mangorológépek. — Kovácsolt vasállványok — Vasmoszdók, fogasok.

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Vászon, Fehérnemű, Asztalnemű, Ágynemű, Zsebkendő, Harisnya

Menyasszonyi kelengyék

Donogán és Somossy
cégnél

ebreczen,

Kistemplombazár.

Villanyvilágítás és vízvezetéki munkálatokat

valamint javításokat mérsékelt árban gyorsan és pontosan eszközöl

POLLÁK SAMU

szereleési vállalata

Debreczen, Piac-utca 43. sz. Telefon 656.

Szerelők felvétetnek.

Ajánlom

páratlan jó izü virstli-féle különlegességeimet,

melyek csakis hizott marhahusból készülnek s valóban az ország legjobb gyártmányai egyikének van elismerve.

Szalámi és füstölthús áruim is minden versenyen felül állanak.

TOCH ÁRMIN

השרה husfűstölde,

Anker-ház előtti árucsarnok, Budapest, Deák-tér 6.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. — Számos kitüntetés.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet földni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tarsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Kálmán”, „Eszti”, „Ónálló”, „Szoboszlói”, „Fehérszegfü”, „K. Z.” jellegére.

Ajánlat.

Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félégyházynál. Villanyüzemű kávépörköldő a kirakóban Piac- és Miklós-utca sarkon. 6

Tisztán kezelt tej Esztertelepi tejgazdaságból, 3 liter és nagyobb tételekben, literenként 24 fillér házhoz szállítva. Megrendeléseket átvesz Tóth Gyula vaskereskedő cég.

Egy jókarban levő, nagy karikahajós „Singer”-féle varrógép jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Két utcai szoba butorral vagy anélkül 15-ére kiadó. Cím Szappanos-utca 16.

Eladó téli finom fajkörte. Szabó István Egymalom-u. 4. sz.

Hollandi gyomoroseppek kaphatók Mihailovits Jenő gyógyszerárában.

Érmelléki hegyibor kicsinyben és nagyban kapható. Cím a kiadóban.

Gyöngyvirág Crème kapható Mihailovits Jenő gyógyszerárában.

Uri házhoz nevelőnek ajánlkozik collegiumban érettségizett, francziául is tanító I. éves joghallgató. Ajánlatokat „Nevelő” címre kérek a kiadóba.

Kereslet.

Teljes fizeteli bolt berendezést és portálót keres Csillag Arthur Hegedűs és Sándor cégnél, Kossuth-utca 11.

Villany- és vízvezetési szerelők állandó munkára felvételnek Pollák Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Egy jó munkás borbélysegéd felvétetik. Hajduszoboszló. Winkler Ferenc.

Eladás.

53 darab 4 méteres, 17 darab 3 méteres és 8 öl I. oszt. hasított akácafa eladó. Értekezni lehet Boldogfalva-ut 5.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cím a kiadóban.

Bihar—Díószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

SZÖNYEGEK,

juta, spárga, hollandi, kldormünster, pesztry, voleur, futó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontáli szőnyegek, dívánterítők, butorszövetek és creppek, viaszkos vászon

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Ágy- és asztalterítők.

szövet és csipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricot ingek

lábreválók, ujjasok, télikendők, himalaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló béléssárkú.

Harisnyák, kesztyűk,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

dívat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. l.

Alapított 1842. évben.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Kizárólag magyar gyártmány!

Kiváló olcsó és elismert jó

K 7.—

Férfi füzös cipő feljebb

Női füzös cipő

Gyermek- és leánycipő feljebb

TURUL

cipőgyár r.-t. TEMESVÁR.

Legjobb bevásárlási forrás

K 6.—

feljebb.

K 3.60

tartós, jutányos és divatos
CZIPOÁRUKBAN
szabott, a cipő talpába bevésztett gyári árrakkal.

Különlegesség „GOODYEAR WELT” árukban. A jelenkor elismert legjobb minősége.

„TURUL” cipőgyár részvénytárs. Temesvár.

Főraktár: Debreczen, Piac-utca 52.

Telefonszám 691.



Telefonszám 691.

Kizárólag magyar gyártmány!